

CHƯƠNG 10 DU LỊCH VÀ NHÀ HÀNG - KHÁCH SẠN

TỔNG QUAN

Ngành du lịch Việt Nam đã chứng kiến những bước phát triển đáng kể. Từ tháng 1 đến tháng 9 năm 2023, Việt Nam đón 8,9 triệu khách du lịch quốc tế, vượt mục tiêu 8 triệu đặt ra hồi đầu năm, thể hiện mức phục hồi 69% so với số lượt khách quốc tế vào năm 2019. Với xu hướng tích cực và dự đoán sẽ đón khoảng 1,2 triệu du khách mỗi tháng tiếp theo, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Bộ VHTTDL) đã điều chỉnh mục tiêu hàng năm lên 13 triệu du khách, tăng 56% so với mục tiêu ban đầu.¹

Sự hồi sinh này có thể là do nhu cầu đi lại tăng mạnh sau khi kết thúc đại dịch COVID-19, các sáng kiến khu vực nhằm thúc đẩy du lịch và những thay đổi tích cực trong quy định về thị thực. EuroCham cam kết hỗ trợ Việt Nam thông qua sự hợp tác liên tục với chính quyền địa phương bằng cách trao đổi kinh nghiệm và kiến thức chuyên môn quốc tế, chẳng hạn như mối liên hệ chặt chẽ của chúng tôi với Sở Du lịch Thành phố Hồ Chí Minh và cuộc thảo luận gần đây của chúng tôi với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Bình Thuận.

Vẫn còn những thách thức mà ngành du lịch Việt Nam gặp phải và cần lưu để thiết lập vị thế cạnh tranh trong ASEAN và chuyển đổi du lịch thành một trụ cột kinh tế mạnh mẽ, bền vững. Chúng tôi tin tưởng rằng nếu được triển khai kịp thời, những đề xuất này sẽ mở đường cho ngành du lịch Việt Nam phát triển mạnh mẽ và bền vững.

I. CHÍNH SÁCH THỊ THỰC NHẬP CẢNH & THỦ TỤC HÀNH CHÍNH

Cơ quan liên quan: Bộ Ngoại giao (BNG), Bộ Công an (BCA), Cục Quản lý Xuất Nhập cảnh (Cục QLXNC) thuộc Bộ Công an

Mô tả vấn đề

Kể từ ngày 15 tháng 8 năm 2023, Chính phủ Việt Nam đã đưa ra các quy định mới nhằm tăng cường hệ thống quản lý xuất nhập cảnh. Những quy định này bao gồm: (1) thực hiện cấp thị thực điện tử cho công dân tất cả các nước và khu vực; (2) tăng thời hạn cấp thị thực điện tử từ tối đa 30 ngày lên tối đa 90 ngày, với tùy chọn nhập cảnh một lần hoặc nhiều lần; và (3) gia hạn thời gian tạm trú lên 45 ngày đối với công dân 13 nước được đơn phương miễn thị thực nhập cảnh vào Việt Nam.

Những chính sách đổi mới này khẳng định cam kết của Chính phủ Việt Nam về cách tiếp cận mở cửa, đáp ứng nhu cầu của người nước ngoài đến Việt Nam làm việc, đầu tư, nghiên cứu thị trường và du lịch. Điều này đặc biệt có lợi cho du khách châu Âu có thu nhập trung bình và cao, bao gồm những người về hưu đang tìm kiếm kỳ nghỉ dài, vì giờ đây họ có thể hòa mình vào văn hóa và khám phá cảnh quan đa dạng của Việt Nam trong thời gian dài hơn. Việc gia hạn thị thực cũng phục vụ nhiều đối tượng khách du lịch hơn, chẳng hạn như những người làm việc tự do trên môi trường kỹ thuật số (digital nomad) và khách du lịch dài hạn khi mang lại sự linh hoạt cần thiết để làm việc từ xa, kết hợp với mức sống tiết kiệm và các trung tâm đô thị sôi động của Việt Nam.²

Tuy nhiên, mặc dù chính sách thị thực nhằm mục đích thu hút nhiều khách du lịch nước ngoài hơn, cần nhận thấy rằng hành trình của khách du lịch bắt đầu bằng việc xin thị thực và thực hiện thủ tục nhập cảnh chứ không phải khi họ có mặt ở Việt Nam. Do đó, điều quan trọng là các thủ tục hành chính, bao gồm trang thông tin cấp thị thực điện tử, phải được cập nhật và nâng cấp liên tục để đáp ứng số lượng đơn xin thị thực ngày càng tăng và nâng cao sự hài lòng của người dùng. Điều này cũng đúng đối với thủ tục nhập cảnh, đặc biệt là ở các thành phố tập nập khách du lịch như Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh, nơi du khách thường phải chờ đợi lâu để hoàn tất thủ tục nhập cảnh. EuroCham ủng hộ mạnh mẽ việc bố trí các hàng đợi đặc biệt để giảm bớt tắc nghẽn, đề xuất bổ sung

¹ "Chính phủ xem xét nâng mục tiêu lượt khách du lịch lên 13 triệu", *VnExpress*, ngày 3 tháng 10 năm 2023. Xem tại: <<https://e.vnexpress.net/news/travel/government-eyes-raising-tourist-arrival-target-to-13-million-4660166.html>>, truy cập lần cuối ngày 28 tháng 10 năm 2023.

² "Việc Việt Nam gia hạn thị thực miễn phí mang lại lợi ích cho sự phục hồi của ngành du lịch trong nước", *TTG Asia*, ngày 6 tháng 10 năm 2023. Xem tại: <<https://www.ttgasia.com/2023/10/06/vietnams-free-visa-extension-a-boon-for-inbound-recovery/>>

các hàng dành riêng cho người đi công tác, người lớn tuổi (trên 70 tuổi), người khuyết tật và gia đình có trẻ sơ sinh.

Khuyến nghị

Chúng tôi xin được đưa ra các khuyến nghị sau:

- Miễn thị thực cho tất cả các quốc gia thuộc Liên minh châu Âu;
- Miễn thị thực lưu trú ngắn hạn cho các trường hợp cụ thể như tham dự diễn đàn, triển lãm và sự kiện thể thao;
- Đảm bảo tính thống nhất, mạch lạc giữa phiên bản tiếng Việt và tiếng Anh của trang thông tin cấp thị thực điện tử, đảm bảo mọi thông tin được dịch chính xác và dễ hiểu đối với người sử dụng nói tiếng Anh; và
- Bố trí các hàng đợi được chỉ định tại các điểm kiểm tra xuất nhập cảnh dành cho người đi công tác, người khuyết tật, người già từ 70 tuổi trở lên và gia đình đi cùng trẻ sơ sinh, từ đó tinh gọn quy trình nhập cảnh và nâng cao trải nghiệm du lịch tổng thể cho các nhóm du khách này.

II. TIẾP THỊ ĐIỂM ĐẾN

Cơ quan liên quan: Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Bộ VH-TT&DL), Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam (Cục DLQG VN), Bộ Giáo dục và Đào tạo (Bộ GD&ĐT)

Mô tả vấn đề

Tầm quan trọng của hợp tác cấp tỉnh

Hiện tại, các tỉnh thành ở Việt Nam đều quảng bá các điểm du lịch của địa phương mình một cách độc lập và ít có sự hợp tác. Cách tiếp cận rời rạc này dẫn đến nhu cầu phải có một thông điệp hoặc chiến lược thống nhất để tiếp thị Việt Nam với khách du lịch nước ngoài. Ngoài ra, nỗ lực quảng bá du lịch Việt Nam ra nước ngoài còn chưa hiệu quả. Chúng tôi đánh giá cao những sáng kiến như “Lễ hội Phở Việt Nam” được tổ chức tại Nhật Bản vào ngày 7 tháng 10 năm 2023 nhằm giới thiệu nền văn hóa độc đáo của Việt Nam và thu hút khách du lịch nước ngoài. Chúng tôi khuyến nghị Việt Nam nhân rộng mô hình này để thu hút sự chú ý của du khách đến các sản phẩm thủ công, cảnh quan, trái cây đặc sản và các điểm du lịch khác tại các lễ hội và hội chợ quốc tế. Cùng với những sự kiện này, các hãng hàng không, công ty lữ hành và hãng vận chuyển tại địa phương có thể cung cấp các gói du lịch độc quyền đến Việt Nam cho người tham gia.

Chúng tôi nhấn mạnh tầm quan trọng của sự hợp tác giữa các tỉnh thành trong việc quảng bá điểm đến bởi vì nhiều thách thức của ngành du lịch của Việt Nam phải được giải quyết ở cấp tỉnh. Chúng tôi hoàn toàn ủng hộ các sáng kiến như Hội nghị Liên kết nhằm mục đích thúc đẩy kết nối giữa các khu vực khác nhau của Việt Nam và các trung tâm đối ngoại chính là Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh. Nhờ cơ sở hạ tầng giao thông của đất nước không ngừng được cải thiện, việc đi lại giữa các tỉnh thành ngày càng thuận tiện, từ đó tạo cơ hội cho du lịch tại Việt Nam. Ví dụ, Phan Thiết hiện chỉ cách Thành phố Hồ Chí Minh hai giờ đi xe, khiến đây trở thành điểm đến cuối tuần lý tưởng cho du khách địa phương hoặc là một điểm đến bổ sung thuận tiện cho hành trình của người nước ngoài đi công tác. Để tận dụng điều này, chúng tôi ủng hộ sự hợp tác chặt chẽ giữa Sở Du lịch Phan Thiết và Sở Du lịch Thành phố Hồ Chí Minh, với sự hỗ trợ từ khu vực tư nhân, để phát triển thêm các chuyến du lịch liên tỉnh và tăng cường hoạt động du lịch ở cả hai khu vực.³

Thái độ hiếu khách đối với người nước ngoài

Dữ liệu của cơ quan du lịch cho thấy Việt Nam có tỷ lệ khách quay trở lại du lịch chỉ 5%, so với 50% của Thái Lan. Một số du khách nước ngoài cho biết họ bị tính phí quá cao và bị người dân địa phương đối xử tệ khi đi du lịch ở Việt Nam.⁴

³ Chúng tôi đã trao đổi ý kiến này với Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch tỉnh Bình Thuận trong buổi làm việc giữa hai bên vào tháng 8 năm 2023, và nhận được phản hồi tích cực từ phía Sở.

⁴ Việt Nam kêu gọi cải thiện dịch vụ để thu hút khách du lịch nước ngoài, *Vietnam news*, ngày 30 tháng 12 năm 2022. Xem tại: <<https://vietnamnews.vn/society/1443458/viet-nam-urged-to-improve-services-to-lure-foreign-tourists.html>>, truy cập lần cuối ngày 21 tháng 11 năm 2023.

Để cải thiện tỷ lệ du khách quay trở lại này, Việt Nam cần đảm bảo khách du lịch có trải nghiệm tích cực trong chuyến đi, từ đó khuyến khích họ chia sẻ kinh nghiệm với bạn bè, gia đình và lưu giữ những kỷ niệm đẹp về hành trình. Sự hiếu khách và nồng nhiệt của người dân địa phương đóng vai trò quan trọng trong vấn đề này.

Tỷ lệ khách du lịch quay lại lần thứ hai hoặc lần tiếp theo thấp cho thấy cần phải tăng cường tương tác tích cực giữa khách du lịch và người dân địa phương.

Sử dụng điện ảnh làm công cụ tiếp thị

Chúng tôi hoan nghênh việc Việt Nam đăng cai “Hội nghị quốc tế xúc tiến đầu tư phát triển thương hiệu du lịch qua điện ảnh năm 2023” vào tháng 6 năm 2023. Với cảnh quan thiên nhiên tuyệt đẹp và lịch sử văn hóa phong phú, Việt Nam là địa điểm lý tưởng cho các nhà làm phim trong nước và quốc tế.

Theo Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, thời gian qua, các kênh phim lớn trên thế giới đã lựa chọn chiếu rất nhiều phim Việt, đây là cách tốt nhất để quảng bá hình ảnh các điểm du lịch trong nước. Các đoàn làm phim quốc tế cũng chọn Việt Nam làm địa điểm quay phim⁵ và những điểm đến này đã trở thành điểm dừng chân không thể thiếu trên hành trình khám phá Việt Nam của du khách quốc tế. Tuy nhiên, hiện chưa có cơ chế khuyến khích các nhà sản xuất phim quốc tế tới Việt Nam.

Kể từ năm 2018, Thái Lan đã có kế hoạch khuyến khích hoàn thuế sản xuất nước ngoài và gần đây nước này đã phê duyệt một kế hoạch mới, nâng mức hoàn thuế cơ bản lên 20% trong khi tiền thưởng tăng gấp đôi lên 10%, nâng tổng trợ cấp tiềm năng lên 30% chi tiêu sản xuất ở Thái Lan. Mức giảm giá tối đa được phép cũng tăng lên 150 triệu THB (4,50 triệu USD). Các tác nhân nước ngoài cũng được miễn thuế thu nhập cá nhân trong 5 năm.⁶ Đây là một cách tiếp cận tuyệt vời mà Việt Nam có thể cân nhắc để thu hút cả các đoàn làm phim quốc tế nhằm nuôi dưỡng sự kết hợp mạnh mẽ hơn giữa điện ảnh và du lịch Việt Nam, đồng thời tham gia cuộc cạnh tranh với tư cách là địa điểm quay phim cạnh tranh ở Đông Nam Á.⁷

Khám phá những thị trường du lịch mới

Việt Nam là quốc gia có tiềm năng phát triển du lịch Halal (thị trường khách du lịch Hồi giáo) với nhiều điểm đến hấp dẫn, phong phú và đa dạng. Việt Nam cũng có cộng đồng Hồi giáo khoảng 80.000 người, tập trung chủ yếu ở miền Nam và Tây Nguyên.⁸ Thống kê của Tổng cục Du lịch (VNAT) thuộc Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cho thấy, lượng khách du lịch từ các nước Hồi giáo đến Việt Nam tăng đáng kể trong những năm gần đây, đặc biệt là du khách đến từ Ấn Độ (tăng 240% trong tháng 9 năm nay). Trong khi lượng khách du lịch Hồi giáo từ các quốc gia Đông Nam Á như Singapore và Indonesia cũng tăng mạnh, doanh nghiệp cũng nên tập trung vào khu vực Trung Đông, nơi nổi tiếng với lượng khách du lịch giàu có, sẵn sàng chi tiêu cho các dịch vụ cao cấp.⁹ Tuy nhiên, Việt Nam vẫn gặp nhiều khó khăn, thách thức trong việc khai thác thị trường này như thiếu thông tin, thiếu hiểu biết, nhận thức về văn hóa Hồi giáo; thiếu chứng nhận Halal cho sản phẩm, dịch vụ; thiếu sự hợp tác và liên kết với các tổ chức, doanh nghiệp Halal; thiếu chiến lược và chính sách để thúc đẩy du lịch Halal. Vì vậy, Việt Nam cần có những giải pháp cụ thể để khắc phục những hạn chế này và tận dụng cơ hội từ thị trường du lịch Halal.

Khuyến nghị

Chúng tôi xin được khuyến nghị như sau:

- Tạo các chiến dịch quảng cáo cụ thể hướng đến các chủ doanh nghiệp và nhân viên, là những người thường xuyên tiếp xúc với khách du lịch như tại các cửa hàng, nhà hàng địa phương hay phương tiện giao thông công cộng, để họ hiểu được giá trị của du lịch đối với Việt Nam, ý nghĩa của sự thân thiện, nụ cười và sự quan

5 Thị trấn Sa Đéc (Đồng Tháp), Vịnh Hạ Long (Quảng Ninh), phố cổ Hội An (Quảng Nam), Nhà thờ Đức Bà (TPHCM), gây ấn tượng mạnh với du khách qua những bộ phim nổi tiếng như “Người tình” (L’amant) và “Người Mỹ trầm lặng” (The Quiet American).

6 Michael Rosser, “Thailand boosts film production incentive to 30% to remain competitive” (Thái Lan tăng khuyến khích sản xuất phim lên 30% để duy trì tính cạnh tranh), Screendaily, 9 tháng 2 năm 2023. Xem tại: <<https://www.screendaily.com/news/thailand-boosts-film-production-incentive-to-30-to-remain-competitive/5178964.article>>, truy cập lần cuối ngày 21 tháng 11 năm 2023.

7 “Movies as a tool of Vietnamese tourism marketing” (Phim ảnh là công cụ tiếp thị du lịch Việt Nam), Vietnam Plus, 2 tháng 6 năm 2023. Xem tại: <<https://en.vietnamplus.vn/movies-as-a-tool-of-vietnamese-tourism-marketing/256220.vnp>>, truy cập lần cuối ngày 21 tháng 11 năm 2023.

8 “Khám phá thị trường du lịch Halal tại Việt Nam”, Vietnam.vn, ngày 25 tháng 8 năm 2023. Xem tại: <<https://www.vietnam.vn/en/khai-pha-thi-truong-du-lich-halal-tai-viet-nam/>>, truy cập lần cuối ngày 28 tháng 10 năm 2023.

9 “Du lịch Halal là “mỏ vàng” để Việt Nam khai thác” VnExpress International, ngày 16 tháng 10 năm 2023. Xem tại: <<https://e.vnexpress.net/news/travel/halal-tourism-gold-mine-for-vietnam-to-tap-into-4665191.html>>, truy cập lần cuối ngày 28 tháng 10 năm 2023.

tâm triu mến dành cho du khách;

- Triển khai các chiến dịch giáo dục trong các trường học và trường đại học để phổ biến các giá trị của tình bạn, sự thân thiện và lòng hiếu khách như những biểu tượng của Việt Nam, giải thích cho học sinh, sinh viên rằng việc giúp đỡ khách du lịch cho thế giới thấy rằng Việt Nam là một đất nước hiếu khách, thân thiện và luôn chào đón những du khách muốn tìm hiểu về đất nước, phong tục tập quán và bản sắc văn hóa độc đáo của đất nước;
- Thúc đẩy hợp tác du lịch giữa các tỉnh thành;
- Đơn giản hóa thủ tục cấp phép, áp dụng các biện pháp khuyến khích các đoàn làm phim bằng cách cho vay vốn với lãi suất thấp, cơ sở vật chất hiện đại, chính sách ưu đãi hỗ trợ về địa điểm, chỗ ở;
- Đề xuất những ưu đãi về thuế cho việc sản xuất các bộ phim quốc tế và diễn viên quốc tế; và
- Xây dựng nơi cầu nguyện ở các khu vực công cộng, nhà hàng, khách sạn, điểm vui chơi giải trí; cung cấp thực phẩm và đồ uống thân thiện với người Hồi giáo có giấy chứng nhận.

III. DU LỊCH HƯU TRÍ VÀ DU LỊCH Y TẾ

Cơ quan liên quan: Bộ Giáo dục và Đào tạo (Bộ GD&ĐT), Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam (Cục DLQG VN), Bộ Y tế (BYT)

Mô tả vấn đề

“Du lịch hưu trí”, còn được gọi là “du lịch người cao tuổi” hoặc “du lịch nghỉ hưu”, là việc thu hút những người về hưu từ các quốc gia khác đến dành thời gian nghỉ hưu của họ ở một điểm đến mới. Đông Nam Á đã trở thành điểm đến hấp dẫn đối với những người cao tuổi về hưu trên toàn cầu nhờ khí hậu nhiệt đới và chi phí sinh hoạt phải chăng. Việt Nam xếp thứ 40 trong số các quốc gia tốt nhất trên thế giới để người nước ngoài tận hưởng thời gian “nghỉ hưu thoải mái”, chỉ sau các nước láng giềng như Thái Lan (thứ 18), Philippines (thứ 27), Singapore (thứ 29), là các quốc gia duy nhất cung cấp thị thực đặc biệt cho người về hưu toàn cầu.¹⁰

Cùng với đó, những người cao tuổi về hưu thường yêu cầu các dịch vụ chăm sóc sức khỏe nên nơi lý tưởng cho nhóm này là một quốc gia có thể đáp ứng nhu cầu y tế của họ. Họ tạo thành một đối tượng tiềm năng trong lĩnh vực “du lịch y tế”.

Trong vài thập kỷ qua, các mô hình mới về cung cấp và sử dụng dịch vụ chăm sóc sức khỏe đã xuất hiện nhờ sự mở rộng thương mại quốc tế về công nghệ y tế, nguồn vốn và khuôn khổ pháp lý. Việc bệnh nhân di chuyển xuyên biên giới để tìm kiếm dịch vụ chăm sóc sức khỏe và điều trị y tế - được gọi là “du lịch y tế” - đã trở thành một hướng phát triển mới mẻ và quan trọng của ngành chăm sóc sức khỏe đang phát triển từng ngày. Ngày càng nhiều bệnh nhân từ các nước phát triển di chuyển đến các nước đang phát triển để được chăm sóc y tế.¹¹ Rất nhiều quốc gia Đông Nam Á đã cung cấp visa y tế, bao gồm Singapore, Malaysia và Thái Lan.

Sở Du lịch Thành phố Hồ Chí Minh cho biết số lượng khách du lịch có nhu cầu sử dụng dịch vụ y tế tại Việt Nam có sự gia tăng đều đặn và đáng chú ý. Du lịch y tế ước tính mang lại 2 tỷ Đô-la Mỹ mỗi năm.¹² Việt Nam hiện thu hút trung bình 300.000 du khách nước ngoài mỗi năm đến khám chữa bệnh, trong đó TP.HCM là điểm đến ưa thích của 40% lượng khách du lịch y tế này.¹³ Năm 2023, TP.HCM đã phối hợp với các hãng lữ hành, cơ sở y tế để xây dựng hơn 30 sản phẩm du lịch y tế, sẵn sàng giới thiệu tới các thị trường khác nhau.

10 5 nước Đông Nam Á cấp visa hưu trí cho người nước ngoài, *VnExpress*, ngày 22 tháng 7 năm 2023. Xem tại <<https://e.vnexpress.net/news/travel/5-southeast-asian-countries-with-retirement-visas-for-foreigners-4631860.html>>

11 Medical Tourism: Treatments, Markets and Health System Implications: A scoping review (Du lịch y tế: Phương pháp điều trị, thị trường và ý nghĩa của hệ thống y tế: Đánh giá phạm vi). Xem tại: <<https://www.oecd.org/els/health-systems/48723982.pdf>>, truy cập lần cuối ngày 21 tháng 11 năm 2023.

12 TP.HCM: Xây dựng 30 sản phẩm du lịch y tế giới thiệu đến người dân và du khách trong năm 2023, *Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh*, ngày 13 tháng 6 năm 2023. Xem tại <<https://www.hcmcpv.org.vn/tin-tuc/tphcm-xay-dung-30-san-pham-du-lich-y-te-gioi-thieu-den-nguoi-dan-va-du-khach-trong-nam-2023-1491909796>>

13 Mỗi năm đón 300 nghìn khách ngoại đến chữa bệnh, Việt Nam thu về 2 tỷ USD, *Việt Nam Finance*, ngày 16 tháng 6 năm 2023. Xem tại <<https://vietnamfinance.vn/moi-nam-don-300-nginh-khach-ngoai-den-choa-benh-viet-nam-thu-ve-2-ty-usd-20180504224285495.htm>>

Lợi ích/quan ngại tiềm tàng đối với Việt Nam

Triển khai du lịch hưu trí và du lịch y tế tại Việt Nam có thể mang lại nhiều lợi ích khác nhau cho Việt Nam, bao gồm:

- Tăng trưởng kinh tế: những người cao tuổi về hưu thường có lương hưu và tiền tiết kiệm ổn định, cho phép họ chi tiêu cho chi phí sinh hoạt, dịch vụ y tế và các hoạt động giải trí. Tương tự, bệnh nhân nước ngoài đến Việt Nam sẽ cần nhiều thời gian để điều trị y tế, dẫn đến nhu cầu về chỗ ở, phương tiện đi lại và các dịch vụ khác. Dòng ngoại tệ này có thể thúc đẩy phát triển doanh nghiệp trong nước và tạo cơ hội việc làm;
- Kéo dài mùa du lịch: việc khách du lịch nghỉ hưu có thể chọn ở lại trong thời gian dài hơn và bệnh nhân đến bất kể mùa du lịch có thể giúp cân bằng nhu cầu du lịch theo mùa, dẫn đến lợi ích kinh tế ổn định quanh năm; và
- Phát triển kinh doanh và tạo việc làm: làn sóng người nghỉ hưu và bệnh nhân nước ngoài đổ vào thúc đẩy sự phát triển của các ngành liên quan và dẫn đến tăng nhu cầu việc làm trong nhiều lĩnh vực khác nhau. Sự phát triển của du lịch y tế có thể tạo ra cơ hội việc làm trên nhiều lĩnh vực khác nhau, bao gồm chăm sóc sức khỏe, khách sạn, vận tải và nhiều ngành liên quan khác.

Khuyến nghị

Chúng tôi xin được khuyến nghị như sau:

- Cung cấp visa y tế và visa dành riêng cho người hưu trí;
- Tăng cường hợp tác giữa các công ty du lịch, khách sạn, bệnh viện để xây dựng sản phẩm du lịch y tế;
- Quảng cáo Việt Nam là điểm đến nghỉ dưỡng và du lịch y tế trên các kênh trong nước và quốc tế; và
- Cung cấp đào tạo cho các bên liên quan để đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế.

IV. TRIỂN VỌNG DÀI HẠN VÀ NỖ LỰC DU LỊCH BỀN VỮNG

Cơ quan liên quan: Bộ Tài nguyên và Môi trường (Bộ TN&MT), Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Bộ VH&TT&DL), Bộ Giáo dục và Đào tạo (Bộ GD&ĐT), Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam (Cục DLQG VN)

Mô tả vấn đề

Tư duy của khách du lịch đang thay đổi và du lịch bền vững ngày càng trở nên phổ biến khi du khách tìm cách giảm thiểu các tác động tiêu cực đến môi trường của du lịch (hoặc du lịch quá mức, trong một số trường hợp). Du lịch Việt Nam chủ yếu dựa vào nguồn tài nguyên thiên nhiên và văn hóa nên việc đảm bảo phát triển xanh và có trách nhiệm với môi trường, xã hội là con đường duy nhất để ngành phát triển và trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của quốc gia.

Theo Báo cáo Du lịch Bền vững 2023 của Booking.com với 33.228 người trả lời trên 35 quốc gia và vùng lãnh thổ, Việt Nam nằm trong top 4 quốc gia khẳng định vai trò quan trọng của du lịch bền vững và 83% du khách Việt Nam muốn có cách tiếp cận du lịch tái tạo và tìm kiếm những kỳ nghỉ có tác động tích cực tối đa¹⁴. Suy nghĩ này cũng tương tự đối với các du khách quốc tế. Khảo sát của Eurobarometer về Thái độ của công dân châu Âu đối với du lịch cho thấy phần lớn công dân EU (82%) sẵn sàng thay đổi một số thói quen của họ để hỗ trợ du lịch bền vững hơn, ví dụ, bằng cách tiêu thụ các sản phẩm địa phương (55%), lựa chọn các phương tiện sinh thái vận chuyển (36%) hoặc trả nhiều tiền hơn để bảo vệ môi trường tự nhiên (35%) hoặc mang lại lợi ích cho cộng đồng địa phương (33%).

Lợi ích/quan ngại tiềm tàng đối với Việt Nam

Chiến lược phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 nhấn mạnh: phát triển du lịch văn

¹⁴ Báo cáo Du lịch bền vững 2023, Booking.com. Xem tại: <<https://globalnews.booking.com/download/31767dc7-3d6a-4108-9900-ab5d11e0a808/booking.com-sustainable-travel-report2023.pdf>>, truy cập lần cuối ngày 28 tháng 10 năm 2023.

hóa gắn phát triển du lịch với bảo tồn, phát huy giá trị di sản và bản sắc văn hóa dân tộc; xác định du lịch văn hóa là một trong những dòng sản phẩm quan trọng của du lịch Việt Nam; phấn đấu đến năm 2030 du lịch văn hóa chiếm tỉ trọng khoảng 30% trong tổng số khoảng 130 tỉ đô la Mỹ tổng thu từ khách du lịch.¹⁵ Tuy nhiên, nhiều giá trị di sản văn hóa hiện đang bị thương mại hóa quá mức, làm giảm giá trị văn hóa truyền thống do phát triển quá mức và du lịch đại chúng.

Xu hướng phát triển du lịch bền vững ở Việt Nam hiện nay được chú trọng hơn, bằng chứng là các doanh nghiệp tổ chức phát triển du lịch theo nguyên tắc phải đi đôi với lợi nhuận cho cộng đồng, nâng cao ý thức bảo vệ môi trường, cân bằng giữa phát triển du lịch và bảo tồn thiên nhiên.

Du lịch bền vững giúp tăng trưởng kinh tế bằng cách cung cấp cho cộng đồng và chính quyền địa phương thu nhập ổn định và công bằng. Đơn giản chỉ cần tận dụng những nét đặc trưng về văn hóa của một địa điểm là một ví dụ về mô hình du lịch bền vững ở Việt Nam; Người dân địa phương trong vùng có thêm thu nhập và cải thiện cuộc sống nhờ đưa khách du lịch đến tham quan, sử dụng dịch vụ du lịch, mua sắm các sản phẩm đặc trưng của vùng, miền.

Khuyến nghị

Chúng tôi xin được đưa ra những khuyến nghị sau:

- Đưa ra kế hoạch hành động phối hợp cấp quốc gia để đảm bảo giữ vệ sinh cho các bãi biển, thành phố và điểm di sản văn hóa;
- Thiết lập các chiến dịch tái chế hiệu quả để giảm lượng nhựa thải ra môi trường và nhất quán trong việc xử phạt các hoạt động xả thải không tuân thủ luật pháp;
- Lập kế hoạch quốc gia để loại bỏ hoàn toàn việc sử dụng đồ nhựa dùng một lần tại các khách sạn, công ty du lịch, hãng hàng không và các nhà cung cấp dịch vụ nhà hàng-khách sạn;
- Ưu tiên các dự án phát triển đa dạng, bền vững thay vì các dự án quy mô lớn thường chỉ tập trung vào thị trường căn hộ thứ hai;
- Đảm bảo tiếp cận mang tính hệ thống theo hướng phát triển bền vững cho lĩnh vực du lịch, khuyến khích chính sách hỗ trợ các bên liên quan cam kết và hành động có trách nhiệm;
- Hỗ trợ người dân địa phương thông qua hoạt động đào tạo và trao quyền kinh tế;
- Nâng cao năng lực cho các tổ chức phi lợi nhuận và tạo khuôn khổ cho các hoạt động du lịch “tình nguyện”;
- Truyền bá những lời khuyên hữu ích tới khách du lịch bao gồm thông tin về các vấn đề xã hội nhạy cảm;
- Khuyến khích du khách trải nghiệm tương tác với người dân địa phương một cách có ý nghĩa, tạo điều kiện phát triển sáng kiến du lịch cộng đồng; và
- Nâng cao năng lực của các bên liên quan đến du lịch bền vững và hỗ trợ các sáng kiến do địa phương và vì địa phương nhằm triển khai các hoạt động tạo thu nhập như một sản phẩm phụ của hoạt động du lịch.

LỜI CẢM ƠN

Tiểu ban Du lịch và Khách sạn - Khách sạn thuộc EuroCham

¹⁵ “97% du khách Việt mong muốn đi du lịch bền vững hơn” *VnEconomy*, ngày 24 tháng 4 năm 2023. Xem tại: <<https://vneconomy.vn/97-du-khach-viet-muon-di-du-lich-ben-vung-hon.htm>>, truy cập lần cuối ngày 28 tháng 10 năm 2023.